« فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ، يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
أُوْلَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُوْلَئِكَ هُمْ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ»:

پس بشارت ده بندگان مرا، آنان که سخن را می شنوند و بهترینش را پیروی می‌کنند، آنان کسانی هستند که خدای هدایتشان کرده است و خردمندان هم آنانند.

(زمر آیه ۱۸)

www.ketab.ir

سرشناسه : فرهانی، طیبه، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور : گیاهان شفابخش (اکالیپتوس)/نویسنده طیبه فرهانی، فاطمه نجفی ؛ نظارت کیفی راهب عارفی.
مشخصات نشر : تهران : راشدین ، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۵۴ ص.: مصور (رنگی)، ۱۱ × ۱۷ س.م.
فروست : مجموعه کتب علمی آموزشی و کاربردی گیاهان دارویی.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۲۱-۱۵-۱ :۲۳۰۰۰ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : اوکالیپتوس
موضوع : گیاهان دارویی
موضوع : داروهای گیاهی
موضوع : گیاهان طبی
شناسه افزوده : نجفی، فاطمه، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده : عارفی، راهب، ۱۳۴۰ - ناظر
رده بندی کنگره : RS۱۶۵/ الف۸ ف۹ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی : ۳۲۶/۵
شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۰۲۸۳

■ انتشارات : راشدین
■ عنوان کتاب: گیاهان شفابخش (اکالیپتوس)
■ مؤلفان: طیبه فرهانی، فاطمه نجفی
■ نظارت کیفی: راهب عارفی
■ نظارت فنی: محمد صدیق مهری نیا
■ طراح جلد: مرجان قربان خانی
■ صفحه آرایی : فاطمه نجفی
■ چاپ و صحافی : مصور گرافیک
■ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱
■ شمارگان: ۱۰۰۰
■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۲۱-۱۵-۱
■ قیمت : ۲۳۰۰۰ ریال

■ نشانی: میدان انقلاب ـ کارگر شمالی ـ کوچه رستم ـ پ ۲۰ ـ واحد ۷
■ تلفن/ نمابر: ۶۶۴۸۰۳۶۴ - ۶۶۴۰۸۲۲۴ -۰۲۱
■ پایگاه اینترنتی: www.rashedin.com
■ ایمیل: *Email*:rashed۱۸۲۹ @yahoo.com

کلیه حقوق اثر برای ناشر محفوظ است.

www.ketab.ir

«هوالفتاح العلیم»

سخن ناشر

نشر راشدین بر اساس آخرین روش‌ها و متدهای تحقیق و پژوهش در حوزه آموزش با تکیه بر گروه مؤلفین ممتاز دانشگاه‌ها در عرصه‌های کتب و جزوات آموزشی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری، ادبیات کلاسیک، عرفان اسلامی و دین‌پژوهی، حرکتی جدید با تأکید بر تحلیل و تفسیر داده‌های علمی با نگاهی متفاوت پا به عرصه نشر اندیشه‌های سبز و متعالی گذاشته است.

نشر راشدین در ابتکاری منحصر به فرد با ارائه سلسله کتب پیوسته با شمارگان و مجلات هماهنگ به نشر کتب مفید کم حجم در عین حال با تحلیل و تفسیر جدید و به‌روز سعی بر هماهنگ نمودن خانواده‌ها با مجموعه انتشارات زنجیره‌ای خود دارد.

علاوه بر این نشر راشدین با ابتکاری نو به ارائه بن‌های دائمی تخفیف کتاب در طول سال ویژه همه خانواده‌هایی که عضو دائمی نشر راشدین هستند، نموده است که خانواده‌های اهل مطالعه و معرفت با داشتن کارت عضویت و بن تخفیف ۱۰ درصد در تمامی ایام سال از تخفیف ویژهٔ نشر راشدین بهره‌مند شوند.

نشر راشدین به منظور گسترش فرهنگ کتابخوانی و پژوهش و تحقیق در پایان هر سال به ۷ نفر از کسانی که بیشترین خرید، مطالعه و تحقیق را با نشر راشدین داشته باشد به قید قرعه جوایز ارزنده‌ای تقدیم می کند.

شما می‌توانید با تماس با تلفن روابط عمومی نشر راشدین و یا پرکردن تقاضای عضویت در این نشر که در وب سایت راشدین درج شده است و ارسال آن به ایمیل ما، از بن‌های تخفیف دائمی نشر راشدین برخوردار شوید.

www.rashedin.com
Email: rashed۱۸۲۹@yah۰۰.com

www.ketab.ir

به نام او که هر چه هست از اوست

سخنی با خوانندگان

کتاب حاضر از مجموعه کتابهای گیاهان دارویی حاصل گردآوری از مهمترین منابع معتبر علمی شامل کتب سنتی، طب اسلامی، کتب علمی نوین و مقالات موجود است. گیاهان دارویی در ایران دارای جایگاه ویژه‌ای هستند، در حقیقت اثرات جانبی متعدد داروهای شیمیایی سبب گردیده که اغلب مردم بیش از پیش به استفاده از این گنجینه سبز الهی گرایش یابند. برای آگاهی علاقمندان به گیاهان دارویی بر آن شدیم تا مجموعه حاضر را که شامل بخشهای متنوع از جمله، ویژگیهای ظاهری گیاه، ترکیبات شیمیایی آن، موارد کاربرد هر یک به طور مجزا و یا در کنار سایر گیاهان در طب سنتی و طب رایج، مورد احتیاط یا منع مصرف، اسامی علمی و رایج گیاه و سایر موارد می‌باشد، تهیه نموده و عزیزان را هر چه بیشتر و بهتر با گیاهان دارویی و کاربردهای آنها آشنا نماییم. لذا برای بهره‌مندی مفید از این منابع سرشار الهی، اعم از مصارف درمانی یا آرایشی-بهداشتی، با توجه به انواع مزاجها در افراد مختلف و مزاج گیاهان، اثرات جانبی احتمالی ترکیب گیاهی، امکان تداخل دارویی با سایر داروهای گیاهی یا شیمیایی مورد استفاده و یا اثرات خاص آنها در دوران شیردهی یا بارداری، تاکید می شود زیر نظر متخصصان و صاحبان علم و تجربه و با مشورت و تأیید آنها صورت گیرد تا از پیامدهای ناخوشایند احتمالی اجتناب گردد.

امید است بزرگان طب سنتی و گیاهی جامعه علمی کشور ضمن ارشادات و راهنمایی‌های دلسوزانه، ما را در پربار کردن این مجموعه کتب با ارسال نظرات خود به نشانی rashed۱۸۲۹@yahoo.com یاری فرمایند.

در پایان از جناب استاد راهب عارفی مدیر انتشارات راشدین که مشوق اصلی و ارائه دهنده ایده تألیف این مجموعه کتب بودند سپاسگزاریم و از خداوند متعال برای ایشان توفیق روزافزون در خدمت به مردم مسئلت داریم.

خوشا به حال گلها که عاشق نورند
و دست پر طراوت خورشید به روی شانه آنهاست (سهراب سپهری)

www.ketab.ir

فهرست

مقدمه ۹
طرز تکثیر گیاهان دارویی ۱۰
ترکیبات مهم گیاهان دارویی ۱۱
مواد موثره در گیاهان دارویی ۱۳
انواع مزاج ۱۴
اندازه ها و مقادیر ۱۵
طریقه مصرف گیاهان دارویی ۱۶
زمان مصرف دارو ۲۰
تاریخچه ۲۵
گیاه شناسی ۲۶
خاستگاه جغرافیایی ۲۷
زمان برداشت ۲۹
پژوهش های علمی ۳۰

www.ketab.ir

ترکیبات شیمیایی..... ۳۲
اکالیپتوس در طب سنتی..... ۳۶
اشکال دارویی..... ۳۷
نحوه مصرف..... ۳۸
فرآورده های دارویی..... ۴۰
موارد منع مصرف..... ۴۲
تداخل های احتمالی..... ۴۳
نسخه های اکالیپتوس ۴۴
منابع..... ۴۵

www.ketab.ir

مقدمه

از آنجا که انسان جزئی از طبیعت است بطور مسلم برای هر بیماری، طبیعت گیاه مداوای آن را عرضه کرده است. انسان هر چه به طبیعت نزدیکتر شود، سالم‌تر است و بیشتر عمر می‌کند. به همین دلیل انسان هرچه به طبیعت روی آورد و از نعمات آن بیشتر بهره می‌برد، جهت درمان بیماری خود سریع‌تر، بهتر و مطمئن‌تر درمان می‌شود. بنابراین نه تنها شناسایی گیاهی که در جستجوی آن هستیم لازم است، بلکه آشنایی با محل رویش، نیازها و شرایط کشت از ضروریات می‌باشد و برای استفاده بهتر از گیاهان دارویی، داشتن اطلاعات کافی در زمینه رویشگاه‌ها و بیولوژی آنها ضروری است.

www.ketab.ir

طرز تکثیر گیاهان دارویی

گیاهان دارویی از طریق جنسی یا غیرجنسی تکثیر می‌شوند. کشت این گیاهان به مقدار زیاد اقتصادی‌ترین روش است و باید بذرهای مناسب از انواع انتخاب شده کشت شوند. بذرهای انتخابی، دارای بازده و کارایی بالا و میانگین بالای مواد موثره می‌باشند. گیاهان اغلب از طریق غیرجنسی یعنی «قلمه‌ی ریزوم» و «پاجوش» تکثیر می‌شوند. گیاهانی مانند «مرغ» و «سوسن» از طریق تقسیم ریشه، قلمه و پاجوش تکثیر می‌شوند و گیاهانی نظیر گل ختمی و زنجبیل شامی توسط جوانه‌های نابجای ریشه و «سیر» به کمک پیاز تکثیر می‌گردند. در مبارزه با علفهای هرز، تا حد امکان باید از مواد شیمیایی خودداری کرد زیرا باقیمانده این مواد برای بدن ضرر دارند.

www.ketab.ir